

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR.410.001.12.2020

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie
ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków
T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44
lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Kopalnia Soli „Bochnia”, Sp. z o.o., ul. Campi 15, 32-700 Bochnia ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maciej Kuszlik, Prezes Zarządu Kopalni od 12 czerwca 2019 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Zbigniew Rojek, Prezes Zarządu Kopalni od 17 lutego 2016 r. do 11 czerwca 2019 r. (akta kontroli str. 2-18)
Zakres przedmiotowy kontroli	Wykorzystanie dotacji na finansowanie zadań, w zakresie o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1: lit a ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów ²
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. oraz działania wcześniejsze i późniejsze związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2019. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2015-2018 okres kontroli obejmuje również te lata
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Barbara Guga, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/22/2020 z dnia 9 stycznia 2020 r. (akta kontroli str. 1)

---

¹ Dalej: Kopalnia.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 1771.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Kopalni polegającą na realizacji w 2019 r. zadań wynikających z umowy dotacji nr 11/II/D/10005/2580-/19/DGA zawartej z Ministrem Energii, w zakresie całkowitej likwidacji zakładu górnictwa „Siedlec-Moszczenica”, niezabytkowej części zakładu górnictwa „Bochnia” oraz utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowej części zakładu górnictwa „Bochnia”, wchodzących w skład Kopalni Soli „Bochnia” sp. z o.o.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Kopalnia zrealizowała zakres rzeczowy zadań określony w Rocznym planie całkowitej likwidacji zakładu górnictwa „Siedlec-Moszczenica”, niezabytkowej części zakładu górnictwa „Bochnia” oraz utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowej części zakładu górnictwa „Bochnia”, wchodzących w skład Kopalni Soli „Bochnia” sp. z o.o. na 2019 r.⁵ (zaktualizowanym zgodnie z aneksem zaakceptowanym przez Ministra Aktywów Państwowych 13 grudnia 2019 r.⁶). Na sfinansowanie tych zadań otrzymała dotację budżetową w kwocie 16 894,9 tys. zł, z której wykorzystano 16 884,9 tys. zł. Badanie rozliczonych z tej dotacji wydatków w wysokości 2 376,9 tys. zł (14%) wykazało, że były one poniesione w ramach zadań wynikających ze zaktualizowanego rocznego planu i w kwotach z niego wynikających. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz ewentualnego wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷. Nakłady rozliczone z dotacji nie przekraczały kwot ustalonych w planie rocznym w harmonogramach poszczególnych zadań. Wszystkie poddane kontroli płatności zostały uregulowane przez Kopalnię w kwotach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Kopalnia spełniła obowiązek przedkładania Ministrowi wniosków o dotację i sprawozdań. Dokumenty te zostały sporządzone rzetelnie i przekazane w obowiązujących terminach. Zawarte w nich dane finansowe wynikały z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej. Niewykorzystana część dotacji została zwrócona na rachunek Ministerstwa Aktywów Państwowych zgodnie z art. 168 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja zobowiązań w zakresie zadań rzeczowych

Opis stanu faktycznego

8 marca 2019 r. Minister Energii zawarł z Kopalnią umowę nr 11/II/D/10005/2580-/19/DGA o udzielenie dotacji na sfinansowanie zadań w zakresie całkowitej likwidacji zakładu górnictwa „Siedlec-Moszczenica” oraz niezabytkowej części zakładu górnictwa „Bochnia”, a także utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowej części zakładu górnictwa „Bochnia” – wchodzących w skład Kopalni soli⁹. Na sfinansowanie tych zadań Minister udzielił Kopalni dotacji w wysokości 16 048,0 tys. zł, która została zwiększona o 846,9 tys. zł¹⁰. Według umowy dotacji,

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej

⁵ Dalej: plan roczny.

⁶ Dalej: zaktualizowany plan roczny.

⁷ Dz.U. z 2019 r., poz. 1843. Dalej: upzp.

⁸ Dz.U.2019 poz. 869 ze zm. Dalej: ufp.

⁹ Dalej: umowa dotacji.

¹⁰ Decyzja Ministra Energii z 14 listopada 2019 r. w związku z wnioskiem Zarządu Kopalni o przyznanie dodatkowych środków finansowych na wykonywane zadanie w kwocie 3 000,0 tys. zł.

Kopalnia zobowiązana była do realizacji zadania zgodnie z zaakceptowanym planem rocznym oraz *Programem całkowitej likwidacji zakładu górniczego „Siedlec-Moszczenica”, niezabytkowej części zakładu górniczego „Bochnia” oraz utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowej części zakładu górniczego „Bochnia”, wchodzących w skład Kopalni Soli „Bochnia” na lata 2014-2020*¹¹.

W planie rocznym, zaakceptowanym przez Ministra Energii 26 lutego 2019 r. i zaktualizowanym zgodnie z aneksem zaakceptowanym 13 grudnia 2019 r.¹², dla poszczególnych grup zadań zostały zaplanowane koszty ich realizacji łącznie na 16 994,29 tys. zł, w tym przychody za uzysk z likwidacji solanki (sprzedaż solanki) 100 tys. zł (uzysk zrealizowany 92 258,17 zł). Ww. planie założono:

- 1) Likwidację wyrobisk w zachodniej części Kopalni obejmującą podsadzanie wyrobisk zbędnych o kubaturze 1 431 m³, którą wykonano. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 471,2 tys. zł. i taką kwotę wydatkowano (w tym ze środków własnych 43,57 zł).
- 2) Prace zabezpieczające oraz przedsięwzięcia zapobiegające, związane z likwidowanym zakładem górniczym, tj.:
  1. *kopalniana stacja ratownictwa górniczego*, w tym głównie obsługa Kopalnianej Stacji Ratownictwa Górniczego, legalizacja, naprawa i konserwacja sprzętu ratowniczego, szkolenia, badania i ćwiczenia drużyn ratowniczych. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 250,9 tys. zł. Wydatkowano 250,9 tys. zł (w tym ze środków własnych 20,03 zł);
  2. *utrzymanie wyrobisk górniczych niezbędnych do prac likwidacyjnych*, w tym m.in.: prowadzono wymianę zniszczonej obudowy i opinki wyrobisk funkcyjnych oraz stałą kontrolę stanu wyrobisk chodnikowych i funkcyjnych. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 433,5 tys. zł. Wydatkowano 429,8 tys. zł;
  3. *transport pionowy*, w tym głównie: obsługa, przeglądy, badania, konserwacje i rewizje 3 szybów i szybika Ważyn wraz z górnymi wyciągami szybowymi, transport materiałów szybami. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 3 333,1 tys. zł. Wydatkowano 3 333,2 tys. zł (w tym ze środków własnych 90,45 zł);
  4. *transport poziomy*, w tym m.in.: bieżące spągowanie i poziomowanie torowisk na poziomie August, Danielowiec, Sienkiewicz i Podmoście, obsługa, przeglądy i remonty taboru przewozu dołowego, transport urobku z robót górniczych. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 394,5 tys. zł. Wydatkowano 396,1 tys. zł (w tym ze środków własnych 1 620,04 zł);
  5. *wentylacja*, w tym: obsługa, kontrola, konserwacja i przegląd urządzeń wentylacyjnych, kontrola składu atmosfery kopalnianej, stały monitoring zagrożeń naturalnych, przegląd, naprawa, ładowanie i legalizacja gaśnic. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 500,4 tys. zł. Wydatkowano 501,2 tys. zł (w tym ze środków własnych 795,51 zł).;
  6. *sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna* – utrzymanie ruchu, w tym głównie: prace związane z utrzymaniem, przeglądem, konserwacją,

¹¹ Zaktualizowanego na lata 2014 – 2027 (decyzja ministra Energii z 3 czerwca 2019 r.). Dalej: Program likwidacji.

¹² We wstępie do „Aneksu nr 1” do rocznego planu – przesłanego do Dyrektora Departamentu Górnictwa Ministerstwa Energii pismem z 30 listopada 2019 r. – podano, że w aneksie uwzględniono rzeczywiste nakłady rzeczowo-finansowe poniesione na roboty likwidacyjne w zakładzie górniczym „Bochnia” oraz utrzymanie, zabezpieczenie i ratowanie zabytkowej części Kopalni w okresie styczeń – październik 2019 r., zaktualizowano zakres rzeczowy i finansowy w pozostałych miesiącach oraz urealniono terminy realizacji poszczególnych zadań likwidacyjnych. W aneksie uwzględniono przyznane decyzją Ministra Energii z dnia 14 listopada 2019 r. dodatkowe środki finansowe, w wysokości 846 929,00 zł.

- naprawą oraz pracami pomiarowo – kontrolnymi sieci elektroenergetycznej dołu i powierzchni, sieci telekomunikacyjnej i systemu alarmowo – zadymieniowego. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 1 470,0 tys. zł. Wydatkowano 1 470,0 tys. zł (w tym ze środków własnych 9,58 zł);
7. *lampownia* – utrzymanie, obsługa lampowni oraz konserwacja sprzętu będącego na jej wyposażeniu. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 104,1 tys. zł. Wydatkowano 102,5 tys. zł;
  8. *obiekty przemysłowe zaplecza technicznego*, w tym głównie: utrzymanie obiektów budowlanych zakładu górniczego, dostawa energii cieplnej do ogrzewania pomieszczeń. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 507,2 tys. zł. Wydatkowano 509,0 tys. zł (w tym ze środków własnych 1 831,38 zł);
  9. *odwadnianie kopalni* – utrzymanie pompowni głównego odwadniania, utrzymanie i pompowanie rzepi dołowych. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 143,5 tys. zł. Wydatkowano 139,4 tys. zł;
  10. *utrzymanie ruchu mechanicznego kopalni* – bieżąca obsługa, kontrola, konserwacja i remont maszyn, urządzeń i instalacji oraz uzbrojenie w zakresie energomechanicznym wyrobisk górniczych biorących udział w procesie likwidacji oraz utrzymania i zabezpieczenia zabytkowych części kopalni. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 678,3 tys. zł. Wydatkowano 678,3 tys. zł (w tym ze środków własnych 29,77 zł);
  11. *Dozór i nadzór przy wykonywaniu robót*. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 2 721,1 tys. zł. Wydatkowano 2 739,9 tys. zł (w tym ze środków własnych 18 790,73 zł);
- 3) Utylizację solanki – koszt realizacji zaplanowano na kwotę 46,9 tys. zł. Wydatkowano 46,9 tys. zł¹³;
  - 4) Utrzymanie i zabezpieczenie zabytkowych części kopalni – dotyczyło to 15,2 km wyrobisk dołowych zlokalizowanych w zabytkowych, chronionych częściach kopalni, od poz. Danielowiec do poz. Gołuchowski, nie objętych decyzją likwidacyjną. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 1 856,3 tys. zł. Wydatkowano 1 856,1 tys. zł;
  - 5) 14 opracowań i dokumentacji związanych z likwidacją kopalni¹⁴. Koszt realizacji zaplanowano na kwotę 206 829,0 zł. Wydatkowano 206 829,0 zł;
  - 6) Koszty ogólnego zarządu, w planowanej wysokości 3 877,1 tys. zł. Wydatkowano 3 915,4 tys. zł (ze środków dotacji 3 869 001,87 zł oraz ze środków własnych 46 409,67 zł), w tym m.in. na wynagrodzenia z pochodnymi 2 179,3 tys. zł, podatek od nieruchomości 496,3 tys. zł, energia cieplna, zużycie wody i inne usługi niematerialne 378,1 tys. zł.
(akta kontroli str. 57-58, 94-114, 118-121. 123-130)

Badaniem objęto realizację następujących zadań:

1. Opracowanie projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz (wartość 207 636,90 zł, w tym dotacja budżetowa 206 829,00 zł);
2. Wymiana przekładni głównej maszyny wyciągowej Campi (wartość 922 500,00 zł, w tym dotacja budżetowa 922 500,00 zł);
3. Badanie maszyn, elementów maszyn, urządzeń, zbrojenia i wyposażenia pomocniczego zabudowanych w górniczych wyciągach szybowych (wartość 218 297,94 zł, w tym dotacja budżetowa 218 297,94 zł);
4. Dostawa drewna kopalnianego (wartość 273 844,41 zł, w tym dotacja budżetowa 273 844,41 zł);

¹³ W 2019 r. zagospodarowano 3 520,5 m³ solanki pochodzącej z odwadniania w 2019 r. zakładu górniczego „Bochnia.

¹⁴ Ich opracowanie wynikało z warunków jakie na prowadzenie ruchu zakładów górniczych narzuca ustawa Prawo geologiczne i górnicze oraz przepisy wykonawcze do ustawy.

5. Prace związane z wykonaniem okresowych badań i pomiarów elektrycznych średniego i niskiego napięcia na powierzchni i w wyrobiskach (wartość 93 765,96 zł, w tym dotacja budżetowa 96 756,38 zł);
6. Dostawa bonów żywnościowych (wartość 465 519,00 zł, w tym dotacja budżetowa 273 368,67 zł);
7. Zakup środków trwałych¹⁵ (wartość 197 924 69 zł, w tym dotacja budżetowa 196 304,65 zł).

Nakłady poniesione na badane zadania w łącznej kwocie 2 379,5 tys. zł, stanowiły 14% wydatków poniesionych przez Kopalnię w 2019 r. na realizację wszystkich zadań przewidzianych w zaktualizowanym planie rocznym, a źródłem ich finansowania były środki z dotacji w kwocie 2 376,9 tys. zł oraz środki własne Kopalni – 2,6 tys. zł. Wszystkie badane zadania ujęte były w ww. planie na 2019 r., a ich rozliczenie i opłacenie odbyło się po potwierdzeniu rzeczowej realizacji prac lub dostawy. Badane zadania zostały zrealizowane, a ich realizacja i terminy zakończenia rzetelnie udokumentowane (np. dokumenty zakupu, protokoły odbioru prac, protokoły odbioru dzieła, przekazanie sprawozdania lub ekspertyzy). Zakupione środki trwale przyjęto odpowiednimi dowodami (OT) i nadano im numery inwentarzowe.

(akta kontroli str. 138-161, 531-546)

W zakresie zgodności realizowania zadań przewidzianych w planie rocznym z przyjętym harmonogramem dokonano analizy poniżej wymienionych działań i ustalono, że w przypadku:

- *Likwidacji wyrobisk w zachodniej części Kopalni obejmująca podsadzanie wyrobisk zbędnych* Kopalnia planowała likwidację wyrobisk w zachodniej części kopalni o kubaturze 1 656 m³, w kwocie 513,8 tys. zł. Zmniejszono zakres rzeczowy likwidacji wyrobisk o 225 m³ oraz zakres finansowy o kwotę 42,6 tys. zł.
- *Opracowania projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz związanych z zakresem rocznego planu* zadania zrealizowano zgodnie z przyjętym harmonogramem, poza przesunięciem o trzy miesiące (z marca na czerwiec) ekspertyzy płaszcza stalowego w górnym odcinku obudowy szybu Campi.
- *Wymiany przekładni głównej maszyny wyciągowej Campi* zadanie zostało zrealizowane zgodnie z harmonogramem. Wymiana przekładni głównej maszyny wyciągowej szybu „Campi” została zaplanowana, w rocznym planie likwidacji, na marzec 2019 r. i zrealizowana w marcu.
- *Badania maszyn, elementów maszyn, urządzeń, zbrojenia i wyposażenia pomocniczego zabudowanych w górniczych wyciągach szybowych* zadanie zostało zrealizowane zgodnie z harmonogramem poza dwoma badaniami, w przypadku których przesunięto termin ich realizacji (zaplanowano na czerwiec 2019 r. - wykonano w grudniu 2019).
- *Dostawy drewna kopalnianego* zadanie zostało zrealizowane zgodnie z harmonogramem.
- *Prac związanych z wykonaniem okresowych badań i pomiarów elektrycznych średniego i niskiego napięcia na powierzchni i w wyrobiskach* na zaplanowanych 20 badań i pomiarów w dwóch przypadkach wystąpiły odchylenia w terminach ich realizacji (zaplanowane w rocznym planie likwidacji na wrzesień 2019 r. zostały wykonane w październiku i listopadzie 2019 r.);

¹⁵ Pompa jednośrubowa wporowa, kamera inspekcyjna do rur i kanałów, piła pneumatyczna, podpora do wiertarki pneumatycznej obrotowej, pompa wodna, samochód Peugeot Boxer, spawarka, wozy kopalniane 4 sztuki.

- Zakupu środków trwałych zadanie zostało zrealizowane zgodnie z harmonogramem.

(akta kontroli str. 162)

Prezes Zarządu Kopalni wyjaśnił, że:

- prace podszkowe realizowano z wykorzystaniem otworów podszkowych, lokując w wyrobiskach materiał podszkowy w postaci spoiwa mineralnego. W trakcie prowadzonych prac podszkowych stwierdzono wypływ materiału podszkowego na schodach Tesch, na poziomie Błagaj-Stanetti. Z uwagi na konieczność wykonania tamy podszkowej wstrzymano na czas wykonania tamy podszkowej, prace podszkowe. Spowodowało to zmniejszenie zakresu rzeczowego likwidacji wyrobisk o 225 m³ oraz zakresu finansowego o kwotę 42,6 tys. zł;
- przesunięcie wykonania dokumentacji „Ekspertyza płaszcz stalowego w górnym odcinku obudowy szybu Campi” o trzy miesiące wynikało z konieczności dokonania, na etapie sporządzania ekspertyzy, wizji lokalnej oraz pomiarów płaszcz stalowego. Działania te wymagały wyłączenia szybu z ruchu, a z uwagi na prowadzoną działalność turystyczną, wymusiło przesunięcie terminu wykonania wizji oraz pomiarów, a tym samym wykonania ekspertyzy;
- Kopalnia sporządziła aneks (30 maja 2019 r.) do umowy na wykonanie „Badań maszyn, elementów maszyn, urządzeń, zbrojenia i wyposażenia pomocniczego zabudowanych w górniczych wyciągach szybowych szybu Campi i Sutoris oraz szybika Ważyn” obejmujący przesunięcie realizacji prac dotyczących szybu Sutoris, w zakresie remontu siłowników SH-55-A oraz badania hydroakumulatora wraz z próbą ciśnieniową, z uwagi na potrzeby ruchowe (zwiększony transport materiałów i ruch osobowy) Kopalni i w związku z brakiem możliwości demontażu urządzeń zabudowanych w maszynie wyciągowej, do końca grudnia 2019 roku;
- w „Rocznym Planie likwidacji... na 2019 r.” z lutego 2019 r. Kopalnia zaplanowała wykonanie 20 okresowych badań i pomiarów elektrycznych średniego i niskiego napięcia na powierzchni i w wyrobiskach dołowych, za kwotę 98 400,00 zł. W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego (rozpoznanie cenowe), uzyskano niższą kwotę za wykonanie przedmiotowych badań i pomiarów, tj. 93 765,98 zł. Dwa badania, zaplanowane w „Rocznym planie likwidacji na wrzesień 2019 r. zostały wykonane w październiku i listopadzie 2019 r. co wynikało z konieczności zapewnienia ciągłości pracy urządzeń elektrycznych objętych przedmiotowymi kontrolami. Różnica w planowanych miesięcznych zakresach finansowych wynika z uzyskania niższej ceny w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego, przesunięcia 2 badań opisanych powyżej, jak również z faktu wykonywania 17 badań w okresach dwumiesięcznych, w wyniku czego faktura dostarczana była na koniec dwumiesięcznego badania, a w planie likwidacji wykazano rozliczenie miesięczne.
Kopalnia w miesięcznych sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z realizacji zadań likwidacyjnych, przesyłanych do Ministerstwa Energii/Aktywów Państwowych, przedstawiała stan zaawansowania robót, uwzględniających powyższe przesunięcia i odchylenia. Kopalnia opracowała w listopadzie 2019 roku aneks do rocznego planu zawierający uaktualnione harmonogramy rzeczowo – finansowe robót likwidacyjnych w Kopalni Soli Bochnia sp. z o.o. w 2019 r. uwzględniający powyższe przesunięcia i odchylenia.

(akta kontroli str. 163-164, 196-378)

Kopalnia nie dysponowała pełną dokumentacją dotyczącą zakresu rzeczowo-finansowego robót prowadzonych od początku likwidacji zakładu górniczego

„Siedlec-Moszczenica” i niezabytkowej części zakładu górniczego „Bochnia”, tj. od 1990 r.

(akta kontroli str. 122)

Zaawansowanie realizacji Programu na lata 2014 – 2020¹⁶ na koniec 2019 r. (tj. po upływie pięciu lat od jego rozpoczęcia) kształtowało się w następujący sposób:

- postęp likwidacji części Kopalni nieprzeznaczonej do zachowania wyniósł 10 434 tys. m³, co w porównaniu do wielkości przewidzianej do końca 2019 r. (15 497 tys. m³) stanowiło 67,3 %;
- całkowity koszt realizacji wyniósł 110 408,2 tys. zł, co w porównaniu do wielkości przewidzianej w ww. Programie (143 336,7 tys. zł) stanowiło 77,0 %;
- otrzymana i wykorzystana w tym okresie dotacja wyniosła łącznie 101 136, tys. zł, co w porównaniu do wielkości dotacji przewidzianej do końca 2019 r. (102 317,0 tys. zł) stanowiło 98,8%.

(akta kontroli str. 136)

3 czerwca 2019 r. została zaakceptowana kierunkowo¹⁷ przez Ministra Energii aktualizacja Programu likwidacji na lata 2014 – 2027. Planowane w aktualizacji koszty likwidacji finansowane dotacją budżetową na lata 2014 – 2027, wyniosły łącznie 320 745 tys. zł, z czego na lata 2020-2027 przewidziano 213 780,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 115-121)

Stan zaawansowania robót likwidacyjnych oraz zabezpieczenia i utrzymania zabytkowej części kopalni na koniec 2019 r. w odniesieniu do Programu likwidacji na lata 2014 - 2027 wynosił 31,53% planowanego zakresu finansowego (zaplanowano tys. 320 745 zł, wykonanie 101 136,6 tys. zł.) Z zakresu rzeczowego ujętego w Programie likwidacji na lata 2014-2027 dotyczącego m.in. likwidacji 60 366,0 m³ wyrobisk górniczych zrealizowano 10 434,0m³ (17,3%).

Z dotacji otrzymanych w latach 2014-2019 w odniesieniu do nakładów planowanych na lata 2014-2027 na poszczególne rodzaje zadań wydatkowano m.in.:

- na prace zabezpieczające oraz przedsięwzięcia zapobiegające związane z likwidowanym zakładem górniczym – 62 175,7tys. zł (28,7%),
- na zabezpieczenie części zabytkowych, renowację zabytkowych wyrobisk, maszyn i urządzeń – 10 209,3 tys. zł (38,8%),
- na koszty ogólnego zarządu w Kopalni – 21 936,1 tys. zł (37,8%),
- na opracowania projektów, dokumentacji, ekspertyz i analiz związanych z zakresem zadań ujętych w Programie – 2 432,1tys. zł (48,3%),
- na zadania dot. likwidacji zbędnych instalacji, budynków oraz demontaż maszyn i urządzeń – 68,8 tys. zł (19,2%), na utylizację solanki – 280,6 tys. zł (44,2%).

(akta kontroli str. 180-182)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Kopalni w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Prawdliwość i terminowość wykorzystania oraz rozliczenia środków dotacji

Opis stanu
faktycznego

Kopalnia otrzymała w 2019 r. dotację budżetową w łącznej kwocie 16 894,9 tys. zł. Raty dotacji wpływały na wyodrębniony rachunek bankowy Kopalni w kwotach podanych we wnioskach o zaliczkę dotacji budżetowej, z których pierwszy (o ratę na

¹⁶ Z uwzględnieniem kolejnych jego aktualizacji.

¹⁷ Po weryfikacji przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A.

styczeń, luty i marzec 2016 r.) przekazano do Ministerstwa Energii 11 marca 2019 r., a kolejne – w ostatnich dniach miesiąca poprzedzającego dany miesiąc. Wszystkie zbadane wydatki – finansowane z dotacji budżetowej - opłacane były z wyodrębnionego w tym celu rachunku bankowego. Wydatki objęte planem rzeczowo-finansowym dokonane przed wpływem środków dotacji zostały zrefundowane. Środki dotacji zostały wykorzystane na realizację zadań wynikających z rocznego planu rzeczowo-finansowego stanowiącego załącznik do umowy dotacji oraz sporządzonego aneksu, w ustalonych kwotach z niego wynikających.

(akta kontroli str. 68-91, 123-130, 137-143)

W odniesieniu do szczegółowo badanej próby wydatków dokonano ich przeglądu pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz ewentualnego wyłączenia stosowania upzp. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Wydatków dokonywano w oparciu o przepisy upzp oraz opracowane procedury wewnętrzne.

Szczegółowemu badaniu poddano jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego¹⁸ (kwota wydatku 922,5 tys. zł). Nie stwierdzono naruszeń przepisów ww. ustawy.

(akta kontroli str. 450-546)

Nakłady rozliczone z dotacji nie przekraczały kwot ustalonych w planie rocznym w harmonogramach poszczególnych zadań. Wszystkie płatności zostały uregulowane przez Kopalnię w kwotach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

(akta kontroli str. 138-139, 165)

Kopalnia spełniła obowiązek przedkładania Ministrowi wniosków o dotację i sprawozdań. Dokumenty te zostały sporządzone rzetelnie i przekazane w ustalonych umową terminach Sprawozdania miesięczne, zawierające rozliczenia rzeczowo-finansowe wykonanych zadań, przedkładano Ministrowi Energii zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów oraz zawartą umową, tj. do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc przekazania kolejnej raty dotacji.

Terminowo sporządzono korekty sprawozdań miesięcznych za miesiące: styczeń, lipiec, sierpień, wrzesień oraz grudzień:

- za styczeń (korekta dotyczyła nieuwzględnienia w sprawozdaniu planowanego do wykonania zakresu rzeczowo-finansowego¹⁹);
- za lipiec, sierpień i wrzesień (korekta dotyczyła zapisów w tabelach 1, 1a, 8 i 9 w harmonogramie „likwidacja wyrobisk komorowych”, w których błędnie ujęto zlikwidowaną kubaturę wyrobisk za lipiec. W korektach sprawozdań naniesiono prawidłową kubaturę za miesiąc lipiec i narastająco oraz narastająco za sierpień i wrzesień);
- za grudzień (korekta dotyczyła kwot wydatkowanej dotacji do końca okresu sprawozdawczego²⁰).

(akta kontroli str. 137, 183-184, 196-416)

¹⁸ Wymiana przekładni zębatej w maszynie wyciągowej typu BB-3500/DC-4m/s zainstalowanej w górniczym wyciągu szybowym szybu „Campi”.

¹⁹ W zakresie rzeczowym i finansowym w pozycjach plan, omyłkowo wpisano: „0”.

²⁰ Korekta dotyczyła tabeli nr 10 Zakres finansowy wykonywanych w trakcie likwidacji zakładu górniczego oraz zabezpieczenia części zabytkowych kopalń soli od 01.01.2019 do końca miesiąca sprawozdawczego i błędnego zapisania kwot w kolumnach: utylizacja solanki, zabezpieczenie części zabytkowych, opracowanie projektów i dokumentacji oraz koszty ogólnego zarządu.

Sprawozdanie z realizacji rocznego planu wraz z rocznym rozliczeniem rzeczowo-finansowym w zakresie wykorzystania dotacji, Kopalnia przesłała do Ministerstwa Aktywów Państwowych 20 lutego 2019 r., tj. w terminie zgodnym z art. 10 ust. 3 pkt 1 ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów oraz zawartą umową. W opisie do sprawozdania podano m.in. informacje dotyczące wykonania zadań przewidzianych w zaktualizowanym planie rocznym, jak również wykonanych poza planem, wskazując wszystkie źródła ich finansowania. 26 lutego 2020 r. Ministerstwo zwróciło się do Kopalni o dokonanie korekty sprawozdania rocznego w zakresie błędnego zapisania kwoty niewykorzystanej dotacji w części opisowej sprawozdania. Skorygowane sprawozdanie zostało wysłane do Ministerstwa Aktywów Państwowych 27 lutego 2020 r.

(akta kontroli str. 183-194, 417-439)

Kopalnia prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową środków dotacji i wydatków finansowanych tymi środkami, przychodów z tytułu likwidacji majątku zakładu górniczego oraz z innych źródeł.

(akta kontroli str. 183-196, 547-558)

Z łącznej kwoty dotacji planowanej na poszczególne zadania nie wykorzystano 9 970,14 zł. Niewykorzystanie dotacji wystąpiło w następujących harmonogramach:

- „Wykonywanie prac zabezpieczających oraz przedsięwzięć zapobiegających, związanych z likwidowanym zakładem górniczym”: 1 651,64 zł, które wynikało z przeszacowania kosztów materiałów przy realizacji zadania: utrzymanie wyrobisk górniczych niezbędnych dla prac likwidacyjnych (41,90 zł) oraz lampowania (1 609,74 zł);
- „Utylizacja solanki” 29,85 zł;
- „Zabezpieczenie części zabytkowych, renowacja zabytkowych wyrobisk, maszyn i urządzeń” 190,52 zł;
- „Koszty ogólnego zarządu” 8 098,13 zł, które dotyczyły następujących pozycji : wynagrodzenia z narzutami 231 zł, koszty delegacji wynikające z przeszacowania kosztów na etapie planowania 1 281,89 zł, pozostałe usługi niematerialne 329,78 zł, koszty szkolenia wynikające z różnic pomiędzy zaokrągleniami kwot przyjętych do planu a faktycznie poniesionymi wydatkami 20 zł, ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla wynikający z niepodjęcia świadczeń przez 10 osób 6 235,46 zł.

Niewykorzystana część dotacji została zwrócona na rachunek Ministerstwa Aktywów Państwowych 21 stycznia 2020 r., tj. zgodnie z art. 168 ufp oraz zapisami § 8 zawartej umowy.

(akta kontroli str. 165-167)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Kopalni w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Wykonywanie innych zobowiązań wynikających z postanowień umowy o udzielenie dotacji

Kopalnia w 2019 r. nie przekazywała Ministrowi Energii innych informacji o zdarzeniach mających lub mogących mieć wpływ na realizację umowy o udzielenie dotacji niż zawarte we wnioskach o przyznanie zaliczki dotacji budżetowej oraz w wystąpieniach dotyczących aktualizacji Programu likwidacji i akceptacji aneksu do planu rocznego.

W 2019 r. Kopalnia nie otrzymała od ARP wezwań do udostępniania informacji w sprawie realizacji umowy dotacji.

(akta kontroli str. 180-182)

W 2019 r. przedstawiciele ARP S.A. w uzgodnieniu z Departamentem Górnictwa Ministerstwa Energii przeprowadzili:

- weryfikację rocznego Planu²¹,
- weryfikację aneksu nr 1 do rocznego Planu²².

Plan roczny na 2019 r. wymagał aktualizacji głównie z uwagi na przyznanie Kopalni dodatkowych środków finansowych w wysokości 846 929,00 zł²³, wprowadzenie w związku z powyższym faktem nowych zadań, konieczność doprecyzowania kosztów i terminów realizacji niektórych zadań, po uwzględnieniu niektórych kosztów za 10 miesięcy 2019 r. Zarówno Plan roczny, jak i aneks nr 1 sporządzono w oparciu o akceptację Ministra Energii z odpowiednio: 26 lutego i 13 grudnia 2019 r. (w wersjach zweryfikowanych przez ARP S.A).

Ponadto ARP sporządziła dla Ministra Energii opinię do aktualizacji *Programu całkowitej likwidacji zakładu górniczego „Siedlec-Moszczenica”, niezabytkowej części zakładu górniczego „Bochnia” oraz utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowej części zakładu górniczego „Bochnia”, wchodzących w skład Kopalni Soli „Bochnia” na lata 2014-2027*, która została zaakceptowana przez Ministra Energii 3 czerwca 2019 r.

(akta kontroli str. 20-85)

W 2019 r. ARP przeprowadziła kontrolę realizacji Programu w roku 2018. Kontrolą objęto realizację zakresu rzeczowego i finansowego wybranych pięciu zadań²⁴:

- wymiana przekładni zębatej w maszynie wyciągowej zainstalowanej w górniczym wyciągu w szybie Campi;
- remont napędu hamulcowego typu HOP dla maszyny wyciągowej szybu Campi;
- zabezpieczenie podłużni Danielowiec;
- projekt techniczny przebudowy stacji osuszania powietrza dla wyrobisk dołowych w rejonie szybu Trinitatis;
- opracowanie pt. Warunki hydrogeologiczne w zachodniej części poziomu Danielowiec w aspekcie zagrożenia wodnego.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 131-135)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej Kopalni w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

²¹ 25 lutego 2019 r.

²² 3 grudnia 2019 r.

²³ Departament Górnictwa w Ministerstwie Energii pismem z dnia 15 listopada 2019 r. znak: DGA.II.427.96.2019 poinformował Kopalnię o przyznaniu dodatkowych środków (15 lipca 2019 r. Zarząd Kopalni zwrócił się do Ministerstwa Energii o przyznanie dodatkowych środków na realizację Programu w wysokości 3 000,tys. zł).

²⁴ Na kwotę 605,2 tys. zł²⁴), tj. 33,3% udzielonej w 2018 r. dotacji budżetowej.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości oraz brakiem uwag do kontrolowanej działalności Najwyższa Izba Kontroli nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kraków, dnia   marca 2020r.

Kontroler:
Barbara Guga
Główny specjalista kontroli państwowej

.....

podpis